

ارائه الگویی مفهومی برای تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

احمد محمدپور، دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده علوم انسانی و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران.

*حیدر تورانی، استاد مدیریت آموزشی، گروه مطالعات برنامه درسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، تهران، ایران.

بیژن عبدالهی، دانشیار مدیریت آموزشی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

چکیده

این پژوهش با هدف طراحی و تدوین الگوی مفهومی تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان اجرا شد. برای تحقق این هدف ، از روش پژوهش کیفی عام استفاده شد. جامعه مورد مطالعه پژوهش شامل صاحب‌نظران، مدیران حوزه ستادی و مدیران امور پردازی‌های استان‌های دانشگاه فرهنگیان بود که تعداد ۳۰ نفر از آنان به روش نمونه‌گیری هدفمند از نوع بیشینه تغییرات به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد که روابی آن از منظر ۴ نفر متخصص موضوعی برابر با ۰/۴۸ و پایایی آن نیز برابر با ۰/۷۵ بود. داده‌ها نیز به روش تحلیل مضمون و با استفاده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیو دی ای تحلیل شد. بر اساس یافته‌های این پژوهش، ۸۷ نشانگر (مضمون) برای تربیت دانشجو معلم کارآفرین شناسایی شد. این نشانگرها پس از کدگذاری به ۹ مؤلفه تقسیم و درنهایت به ابعاد ۴ گانه تبدیل گردید. مؤلفه‌های تربیت دانشجو معلم کارآفرین عبارت بود از: حمایت اداری و پشتیبانی دانشگاه، استقرار نظام کارآفرینی در چشم‌اندازها و رسالت‌های دانشگاه، رهبری کارآفرینانه، فرهنگ نوآوری و خلاقیت، شایستگی‌های کارآفرینانه، آموزش رسمی، آموزش غیررسمی، مراکز رشد و پژوهانه. ابعاد ۴ گانه الگوی تربیت دانشجو معلم کارآفرین نیز شامل اداری و مالی، فرهنگ‌سازی کارآفرینانه، آموزش رسمی و غیررسمی، پژوهش و فناوری بود.

واژگان کلیدی: کارآفرینی، الگو، دانشجو معلم، دانشگاه فرهنگیان

*نویسنده مسئول: heidar_toorani@yahoo.com

دریافت مقاله: ۹۹/۹/۱۶ پذیرش مقاله:

Providing a conceptual model for entrepreneurial teacher-student training at Farhangian University

Ahmad Mohammadpour, PhD student of Educational Administration,

Department of Educational Administration, Faculty of Humanities and Administration, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

***Heidar toorani**, Professor of Educational Administration, Curriculum Studies Group, Educational Research and Planning Organization, Educational Research and Planning Organization, Ministry of Education, Tehran, Iran.

Bijan Abdollahi, Associate Professor of Educational Management, Department of Educational Management, Faculty of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Abstract

The purpose of this study was to design and develop a conceptual model of entrepreneurial teacher-student training at Farhangian University. To achieve the goal, the general qualitative research method was used. The study population included experts, top level managers and managers of the provincial campuses of Farhangian University, that 30 of them were selected as the sample by purposeful sampling. Semi-structured interviews were used to collect data, the validity of which was 0.48 from the perspective of 4 subject matter experts and its reliability was 0.75. Data were also analyzed by using MaxQDA quality data analysis software. Based on the findings, 87 indicators were identified to training the entrepreneurial teacher-student. After marking, these markers were divided into 9 components. Eventually it turned into four dimensions. The components of entrepreneurial teacher student training were: administrative support and university support, establishment of entrepreneurship system in the university's visions and missions, entrepreneurial leadership, culture of innovation and creativity, entrepreneurial competencies, formal education, non-formal education, growth and research centers. The four dimensions of the entrepreneurial teacher student training model also included administrative and financial, entrepreneurial culture, formal and informal education, research and technology.

Keywords: Entrepreneurship, Model, teacher-student, Farhangian University

* Corresponding author: heidar_toorani@yahoo.com

Receiving Date: 4/10/2020 Acceptance Date: 6/12/2020

مقدمه

دانشگاه فرهنگیان به دلیل دارا بودن بیش از ۴۰۰۰۰ دانشجو معلم و رسالت تربیت معلمان آینده کشور، از دانشگاه های مهم کشور تلقی می شود. به همین دلیل ایجاب می کند برنامه های آموزشی و درسی این دانشگاه دائمآ بروز شده و همراه با پیشرفت های سریع، تأثیرگذار و گستردۀ امروزه به پیش برود. بررسی استناد مرتبط با دانشگاه نیز نشان می دهد این امر از اهداف اساسی این دانشگاه است. برای نمونه، تسهیل فعالیت های آموزشی و پرورش در تلفیق نیاز های ملی و کاربردی کردن دستاوردهای علمی و پژوهشی از طریق تعامل پویا و سازنده با مراکز علمی و پژوهشی داخلی، منطقه ای و بین المللی و توسعه زمینه پژوهندگی و تقویت روحیه پژوهشی و گسترش دانش، بینش و مهارت های منابع انسانی و رصد کردن تحولات نظام های تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی و آموزش و پرورش از مهم ترین اهداف این دانشگاه عنوان شده است.

یکی از موضوعات به سرعت در حال گسترش در آموزش عالی در سطح ملی و بین المللی در دهه های اخیر، آموزش کارآفرینی است (Longva et al., 2018). موضوعی که آموزش آن در نظام های دانشگاهی و کالج ها در نقاط مختلف جهان به سرعت در حال گسترش است و گذر دانشگاه ها از نسل آموزش (نسل اول) و پژوهش (نسل دوم) به نسل کارآفرین (نسل سوم) یک اولویت برای توسعه یافته گی و تکامل دانشگاه ها قلمداد می شود (Ketz, 2005). آموزش کارآفرینی عبارت است از آموزش مهارت ها، نگرش ها و ویژگی های فردی و تکنیکی، برای آگاهی افراد یا گروه ها از کسب و کار که به عنوان یک سرمایه گذاری پر منفعت مورد توجه قرار گرفته است (San-Martín et al., 2019) (Raj et al., 2019)، نتایج مثبت آن در پویایی کارآفرینی در اقتصاد European اساسی (Commissione (2014)، تأثیر آن بر کاهش بیکاری، افزایش اشتغال در بخش های عمومی و خصوصی، خود اشتغالی و کارهای پاره وقت و پروژه ای، افزایش فعالیت های کارآفرینانه، توسعه اقتصادی و بهبود کمی و کیفی فعالیت های کارآفرینانه در آینده (McKelvey et al., 2018)، توانایی پیوند بین شیوه های موجود کسب و کار با نظریه های علمی، (Ratten et al., 2020) و رویکرد یادگیری مبتنی بر تجربه ۱ و حس اتصال با صنعت (Chawinga (2017) از مهم ترین دلایل توجه به کارآفرینی است. ارزش و اهمیت کارآفرینی سبب شده است دانشگاه های

1. experience-based learning approach

مختلفی به آموزش آن بپردازند و این موضوع در دهه اخیر به اولویت نظام دانشگاهی کشور تبدیل شود. برای نمونه دانشگاه فنی و حرفه‌ای الگوی کارآفرینی خاص خود (Hassani et al., 2019) ۲۰۱۹، دانشگاه تهران شاخص‌های دانشگاه کارآفرین (Turkman et al., 2018) و کارآفرینی دانشگاهی در پارک علم و فناوری (Zia et al., 2015)، دانشگاه بیرجند ویژگی‌های کلاس درس کارآفرینانه (Ghiasabadi et al., 2015) و دانشگاه‌های علوم پزشکی، دانشگاه مازندران استعداد کارآفرینی دانشجویان را تبیین کرده‌اند.

مسلماً دانشگاه فرهنگیان نیز برای بهروز بودن و ارائه آموزش‌های کاربردی در دنیای واقعی نیازمند توجه و ارائه آموزش‌های کارآفرینی است. این امر در دانشگاه فرهنگیان به دلایل زیر ارزش و اهمیت مضاعفی دارد:

۱. دانشگاه فرهنگیان می‌تواند با تربیت دانشجویان صاحب ابتکار و فکر، خلاق، خطرپذیر، باهوش، اندیشه‌ورز و دارای وسعت دید (Rohani et al., 2013) فرصت تحول بین نسلی در دانشگاه را مهیا نماید.

۲. با تربیت دانشجو معلم‌انی کارآفرین، امکان تعییم و ترویج کارآفرینی در کشور را ممکن سازد؛ زیرا نقش معلم‌ان در انتقال دانش و برانگیختن و توسعه مهارت‌های دانش‌آموزان نقشی بی‌بديل و غیرقابل‌انکار است و معلم‌ان الگوی دانش‌آموزان خود در اکثر زمینه‌ها هستند (San-Martín et al., 2019).

۳. در زمینه کارآفرینی نیز، نقش الگویی معلم‌ان بر تمایلات شغلی آینده دانش‌آموزان، تصمیم بر کارآفرین شدن آن‌ها (Bosma et al., 2012).

۴. شکل‌گیری خودانگاره، افزایش انگیزش و یادگیری مهارت‌های شغلی جدید (San-Martín et al., 2019) تأثیر معنی‌داری دارد.

البته این امر زمانی ممکن است که دانشگاه فرهنگیان نیز همانند دانشگاه‌های مختلف برای آموزش کارآفرینی الگوی خاص خود را داشته باشد زیرا: ۱- آموزش کارآفرینی نه یک موضوع ایستا، بلکه موضوعی پویا و دائماً در حال تغییر بوده (Chawinga, 2017) و به عنوان یادگیری تعاملی^۱ شناخته می‌شود که با نوآوری‌های تجاری و اجتماعی در ارتباط است (Boon et al., 2013). ۲- امروزه اهداف آموزش کارآفرینی شامل باز بودن نسبت به تغییر، تمایل به سازگاری

1. interactive learning

با شرایط جدید و توانایی کار در محیط‌های نامطمئن است (Van Auken (2013). اهداف که در حال تغییر بوده و در حال گذار به مهارت‌های تفکر در طراحی و خلاقیت (Kickul et al., 2018) و فعالیت‌های کسب‌وکار نوآورانه و چالشی است (Jones et al., 2014-2018). کارآفرینی از آموزش نحوه شروع یک کسب‌وکار جدید به دانشجویان به شناخت فرصت‌های کارآفرینی و نحوه راهاندازی سرمایه‌گذاری‌های دیجیتال تغییر یافته است (Nowinski et al., 2019). ۴- روش‌های آموزشی جدید و متفاوتی ظهور پیدا کرده اند که سبب تغییر در آموزش کارآفرینی در جامعه می‌شوند (Ratten et al., 2020).

یکی از راهکارهای حل مسئله فوق، ارائه الگویی برای تربیت دانشجو معلم کارآفرین در بستر دانشگاه فرهنگیان است. مسئله‌ای که در این پژوهش بر اساس سوالات زیر مدنظر قرار گرفته است:

۱. ابعاد، مؤلفه‌ها و نشانگرهای تربیت دانشجو معلم کارآفرین چیست؟
۲. با چه الگویی می‌توان به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان پرداخت؟

روش‌شناسی

با در نظر گرفتن ملاک‌های سه‌گانه پژوهش در علوم رفتاری-انسانی یعنی هدف، چگونگی گردآوری داده‌ها و چارچوب حاکم بر روش (Sarmad et al., 2002). این پژوهش، بر اساس هدف، از نوع توسعه‌ای کاربردی و از نظر نوع داده‌ها و گردآوری آن‌ها و همچنین چارچوب حاکم، از نوع پژوهش‌های کیفی است. پژوهش‌های کیفی به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند. برخی از روش‌های کیفی مانند داده بنیاد، قوم‌نگاری، پدیدارشناسی به عنوان روش‌های تفسیری و برخی دیگر مانند اقدام پژوهی، پژوهش‌های فمینیستی به عنوان روش‌های انتقادی تقسیم‌بندی می‌شوند. در این بین روش‌هایی وجود دارند که از فرایندهای پژوهش‌های کیفی مانند مصاحبه و مشاهده استفاده می‌کنند و داده‌های آن‌ها به صورت کیفی قابل گردآوری است. این دسته از پژوهش‌ها با عنوان پژوهش‌های کیفی عام^۱ شناخته می‌شود (Caelli et al., 2003). در این پژوهش نیز، پژوهشگر با داده‌های کیفی سروکار داشت و از مصاحبه استفاده نمود، بنابراین روش آن کیفی از نوع عام بود. جامعه مورد مطالعه این پژوهش عبارت بود از کلیه صاحب‌نظران، مدیران حوزه ستادی و

1. General Qualitative Method

مدیران امور پردازی‌های استان‌های دانشگاه فرهنگیان بود که تعداد ۲۲ نفر از مدیران استانی، ۶ نفر از مدیران حوزه ستاد دانشگاه و ۲ صاحب‌نظر خبره به روش نمونه‌گیری هدفمند از نوع بیشینه تغییرات (Creswell 2012) به عنوان نمونه انتخاب شدند. البته در فرآیند انتخاب مشارکت‌کنندگان، روش «گلوله برفی» نیز مدنظر بود و مصاحبه‌ها تا مرز «اشباع نظری» ادامه داشت. برای دستیابی و کاوش ابعاد مسئله از مصاحبه‌های نیمه ساختارمند با محوریت تربیت دانشجویان علم کارآفرین استفاده شد. انجام مصاحبه با نمونه‌ها پس از حدود ۲۰ مصاحبه، به حد اشباع نظری و اطلاعاتی رسید. لیکن برای اطمینان و غنای داده‌های موردنیاز مصاحبه‌ها درمجموع با ۳۰ نفر از مدیران دانشگاه (ستاد/استان) ادامه یافت. برای گردآوری داده‌ها از فرم مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد که روایی محتوایی آن از منظر ۴ نفر متخصص موضوعی و ضریب هماهنگی کنال برابر با ۴۸٪/ برآورد شد که نشان‌دهنده توافق بالای آن‌ها مبنی بر تائید روایی محتوایی است. پایایی ابزار نیز از طریق محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن بین دوبار اجرای فرم در دو زمان متفاوت بررسی شد که برابر با ۷۵٪/ بود. داده‌ها نیز از طریق تحلیل مضمون^۱ و با استفاده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیو دی‌ای تحلیل شد. تحلیل مضمون روشنی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی است (Braun et al., 2006). تحلیل مضمون، تحلیل مبتنی بر استقرای تحلیلی است که در آن محقق از طریق طبقه‌بندی داده‌ها و الگویابی درون داده‌ای و بروندادهای به یک سنخ شناسی تحلیلی دست می‌یابد (Mohammadpour 2014).

یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش به تفکیک سوالات به شرح زیر است. جدول ۱ نمونه کدگذاری‌های انجام شده برای چند مصاحبه اول را نشان می‌دهد. به دلیل پرهیز از طولانی شدن مقاله، از ارائه سایر مصاحبه‌ها خودداری شده است.

1. Thematic analysis

جدول ۱- کدهای باز مصاحبه با مدیران امور پرديس‌های استان‌ها

کد مصاحبه‌شونده مدیریت استانی = O	پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان	کدهای باز استخراج شده
01	<p>توجه به معیارهایی از قبیل جامعیت/انسجام/بخشی به فعالیت‌های نوآورانه و خلاقانه و... در دانشگاه به قطعه یقین خواهند توانست ارتباط دانشگاه و جامعه را به طور مناسب محقق سازاند. برای این استقرار به قطعه یقین سیستمی که الان مدنظر است تا مدل مفهومی آن طراحی و ارائه شود دارای عوامل و به عبارتی اجزایی هستند که بن‌ماهیه‌های کارآفرین شدن دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان می‌باشد. برداشت و تجربه بنده از موضوع عوامل تأثیرگذار تربیت دانشجو معلم بیشتر از جنس از اجرا و ایجاد سازوکار تربیت دانشجو معلم کارآفرین احتمالاً خواهد بود به‌واسطه این که در محیط‌های پرديس و مرکز ما درگیر اجرای سیاست‌ها هستیم. بر این اساس خمیرمایه دیدگاه به سمت‌وسوی اجرا تعابیل دارد. مبتنی بر این بحث برداشت و نگاه بنده از تربیت دانشجو معلم کارآفرین بر عواملی چون زیرساخت‌های ارتقاطی فناوری، برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی، استراتژی برند، طراحی افقی، ویژگی‌های نظام حقوق، روزآمدسازی نظام حقوقی، رعایت تناسب در اعتبارات، اردوی کارآفرینی، شناسایی متابع اردوی کارآفرینی، برگزاری استارت‌آپهای کارآفرینی، ارائه پژوهانه تخصصی به استادان و دانشجویان معلمان است. البته بایستی در مبحث پژوهش دانشگاه خیلی صحبت‌ها کرد و جلسات کارشناسی برگزار کرد. وضعیت دانشگاه با عنایت به نوبای بودن آن در مبحث کارآفرین شدن هست پس برای اینکه بتواند دانشجو معلم خلاق و کارآفرین تربیت کند به موضوعات دیگری از قبیل رهبری مشارکتی، ارزش‌گذاری نوآوری، تقویت ریسک‌پذیری، هوشیاری کارآفرینانه، بالندگی حرفه‌ای کارآفرینی، مقررات پیش‌برنده و بازدارنده معلمان مرتبط هستند.</p> <p>مواردی که اشاره شد تجارت چند سال مدیریت در دانشگاه فرهنگیان به همراه موضوعاتی است که همیشه در فرایند با آن مواجه بوده‌ایم. البته در پرديس‌ها وضعیت خیلی ملموس است روسای محترم پرديس‌ها در حوزه کارآفرین شدن حرف برای گفتن دارند و موارد و موضوعات خاصی را مدنظر داشته و دارند.</p>	<p>✓ جامعیت</p> <p>✓ فعالیت‌های نوآورانه و خلاقانه</p> <p>✓ زیرساخت‌های ارتقاطی فناوری</p> <p>✓ برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی</p> <p>✓ استراتژی برند</p> <p>✓ طراحی افقی</p> <p>✓ رهبری مشارکتی</p> <p>✓ ارزش‌گذاری نوآوری</p> <p>✓ تقویت ریسک‌پذیری</p> <p>✓ هوشیاری کارآفرینانه</p> <p>✓ بالندگی حرفه‌ای کارآفرینی</p> <p>✓ مقررات پیش‌برنده و بازدارنده</p> <p>✓ ویژگی‌های نظام حقوق</p> <p>✓ روزآمدسازی نظام حقوقی</p> <p>✓ رعایت تناسب در اعتبارات</p> <p>✓ اردوی کارآفرینی</p> <p>✓ شناسایی متابع</p> <p>✓ اردوی کارآفرینی</p> <p>✓ برگزاری استارت‌آپ‌های کارآفرینی</p> <p>✓ ارائه پژوهانه تخصصی به استادان و دانشجویان معلمان</p>
02	<p>این پرسش از مسائل زیربنایی است که پیرامون شالوده تربیت دانشجو معلم کارآفرین پرسیده شده است. تربیت دانشجو معلم کارآفرین از آن دسته از موضوعاتی است که نیاز دارد در جلسات مختلف و باحضور افراد متخصص بحث شود. در خصوص اینکه درک بنده از تربیت دانشجو معلم کارآفرین در جایگاه مدیر استان چیست، می‌توان در قالب یک سری مقایمه‌یم و یا حتی عوامل بیان کرد. به عبارت دیگر بنده موضوعاتی از قبیل مشخص کردن وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی، رسمیت، کارآفرین</p>	<p>✓ مشخص کردن وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی</p> <p>✓ رسمیت</p> <p>✓ کارآفرین گزینی مدیریتی</p> <p>✓ برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی</p> <p>✓ حمایت مالی از کارآفرینی</p> <p>✓ استراتژی تجارتی سازی</p>

مدیریت بر آموزش سازمانها

کد مصاحبه‌شونده مدیریت استانی	پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان	کد مصاحبه‌شونده مدیریت استانی
<p>کدهای باز استخراج شده</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ تعهد به چشم‌انداز ✓ وجود مدیر و رهبر الهام‌بخش در رأس دانشگاه ✓ نگرش مثبت به کارآفرینی ✓ ساختار شبکه‌ای، قوانین حمایتی ✓ تدوین اهداف و رسالت‌های کارآفرینانه ✓ تعهد به نو آوری ✓ تقویت مشارکت پذیری ✓ نگرش کارآفرینانه ✓ برنامه درسی با رویکرد کارآفرینی ✓ فوق برنامه آموزش کارآفرینی ✓ تأسیس انجمن‌های دانشجویی کارآفرینی ✓ استراتژی تجاری سازی دانشگاه ✓ انجام طرح‌های تحقیقاتی کارآفرینی ✓ اولویت سنجی پژوهشی ✓ مهارت کارآفرینی ✓ استراتژی خلق ارزش 	<p>گزینی مدیریتی، برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی، حمایت مالی از کارآفرینی، استراتژی تجاری سازی، تعهد به چشم‌انداز، وجود مدیر و رهبر الهام‌بخش در رأس دانشگاه، نگرش مثبت به کارآفرینی، ساختار شبکه‌ای، قوانین حمایتی، تدوین اهداف و رسالت‌های کارآفرینانه، مهارت کارآفرینی، استراتژی خلق ارزش را می‌خواهم درباره آن‌ها تأمل کنیم. چرا به نظر می‌رسد این عوامل نقش ساز هستند پس باید در این مفاهیم دقت کرد. البته می‌خواهم به مفاهیم دیگری نیز اشاره کنم که مهم هستند و شما هم باید در طراحی مدل به آن‌ها توجه کنید عوامل و مفاهیمی از جمله انجام تعهد به نو آوری، تقویت مشارکت پذیری، نگرش کارآفرینانه، برنامه درسی با رویکرد کارآفرینی، فوق برنامه آموزش کارآفرینی، تأسیس انجمن‌های دانشجویی کارآفرینی، استراتژی تجاری سازی دانشگاه، انجام طرح‌های تحقیقاتی کارآفرینی، اولویت سنجی پژوهشی را بحث کرد</p>	<p>گزینی مدیریتی، برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی، حمایت مالی از کارآفرینی، استراتژی تجاری سازی، تعهد به چشم‌انداز، وجود مدیر و رهبر الهام‌بخش در رأس دانشگاه، نگرش مثبت به کارآفرینی، ساختار شبکه‌ای، قوانین حمایتی، تدوین اهداف و رسالت‌های کارآفرینانه، مهارت کارآفرینی، استراتژی خلق ارزش را می‌خواهم درباره آن‌ها تأمل کنیم. چرا به نظر می‌رسد این عوامل نقش ساز هستند پس باید در این مفاهیم دقت کرد. البته می‌خواهم به مفاهیم دیگری نیز اشاره کنم که مهم هستند و شما هم باید در طراحی مدل به آن‌ها توجه کنید عوامل و مفاهیمی از جمله انجام تعهد به نو آوری، تقویت مشارکت پذیری، نگرش کارآفرینانه، برنامه درسی با رویکرد کارآفرینی، فوق برنامه آموزش کارآفرینی، تأسیس انجمن‌های دانشجویی کارآفرینی، استراتژی تجاری سازی دانشگاه، انجام طرح‌های تحقیقاتی کارآفرینی، اولویت سنجی پژوهشی را بحث کرد</p>
<p>03</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ مشارکت ذینفعان ✓ رهبر الهام‌بخش در دانشگاه ✓ رسمیت کم ✓ استقبال از ایده پردازی‌ها ✓ تقویت روحیه تعاملی ✓ سامان دهی منابع و اولویت‌ها ✓ توزیع و هزینه کرد اعتبارات ✓ مزیت‌های نسبی الوبیت‌ها ✓ هدف‌گذاری تحقیقات بنیادی و توسعه‌ای ✓ تجربیات پژوهشی خارجی ✓ ایجاد تناسب ✓ همکاری مؤثر بین‌المللی ✓ مدل کارآمد تعامل نخبگان ✓ فعالیت‌های فراخیشی بین‌المللی ✓ ظرفیت‌های ذی نفعان ✓ برنامه‌های بلندمدت 	<p>در کارآفرین شدن که مدنظر است البته می‌دانم که قطعاً کار مفیدی برای دانشگاه خواهد بود مسائل و مفاهیمی هستند که در ارتباط با موضوعات اشاره شده در سوال حاضر در این بحث مهم هستند و خیلی باید بررسی شوند. به نظر بندۀ در این چند سالی که با موضوعات کارآفرین شدن سروکار داشته‌ام چه در دانشگاه و چه در مدیریت استان اردبیل مسائل با بطور صحیح تر مفاهیمی چون موضوعات مشارکت ذینفعان، رهبر الهام‌بخش در دانشگاه، رسمیت کم را اشاره کنم، بینندۀ درک موضوعات اولیه و زیرساختی مدلی که قرار است طراحی شود بسیار جیاگی هست. البته باید توجه شود برخی از این مسائل اشاره شده بایستی بومی مورد بررسی شوند شاید بعضی از آن‌ها در استان ما تأثیر بیشتری داشته باشد و بعضی امکان وقوع نداشته باشد. باز با این حال اعتقاد بندۀ به پژوهش خیلی کاربردی تر از وضع موجود است. با توجه به الزام در کارست نتایج بررسی‌ها در مضلاع دانشگاه میتوان مضمین دیگری همچون استقبال از ایده پردازی‌ها، تقویت روحیه تعامل، سامان دهی منابع و اولویت، توزیع و هزینه کرد اعتبارات، مزیت‌های نسبی الوبیت‌ها، هدف‌گذاری تحقیقات بنیادی و توسعه‌ای، تجربیات پژوهشی خارجی، ایجاد تناسب، همکاری مؤثر بین‌المللی، مدل کارآمد تعامل نخبگان، فعالیت‌های فراخیشی فرایانشی</p>	<p>در کارآفرین شدن که مدنظر است البته می‌دانم که قطعاً کار مفیدی برای دانشگاه خواهد بود مسائل و مفاهیمی هستند که در ارتباط با موضوعات اشاره شده در سوال حاضر در این بحث مهم هستند و خیلی باید بررسی شوند. به نظر بندۀ در این چند سالی که با موضوعات کارآفرین شدن سروکار داشته‌ام چه در دانشگاه و چه در مدیریت استان اردبیل مسائل با بطور صحیح تر مفاهیمی چون موضوعات مشارکت ذینفعان، رهبر الهام‌بخش در دانشگاه، رسمیت کم را اشاره کنم، بینندۀ درک موضوعات اولیه و زیرساختی مدلی که قرار است طراحی شود بسیار جیاگی هست. البته باید توجه شود برخی از این مسائل اشاره شده بایستی بومی مورد بررسی شوند شاید بعضی از آن‌ها در استان ما تأثیر بیشتری داشته باشد و بعضی امکان وقوع نداشته باشد. باز با این حال اعتقاد بندۀ به پژوهش خیلی کاربردی تر از وضع موجود است. با توجه به الزام در کارست نتایج بررسی‌ها در مضلاع دانشگاه میتوان مضمین دیگری همچون استقبال از ایده پردازی‌ها، تقویت روحیه تعامل، سامان دهی منابع و اولویت، توزیع و هزینه کرد اعتبارات، مزیت‌های نسبی الوبیت‌ها، هدف‌گذاری تحقیقات بنیادی و توسعه‌ای، تجربیات پژوهشی خارجی، ایجاد تناسب، همکاری مؤثر بین‌المللی، مدل کارآمد تعامل نخبگان، فعالیت‌های فراخیشی فرایانشی</p>

کد مصاحبه‌شونده O= مدیریت استانی	پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان	کدهای باز استخراج شده
	<p>بین المللی ظرفیت های ذی نفعان، برنامه های بلندمدت، افزایش امکانات، بانک های علمی اساتید دانشگاهی، نیازهای اطلاعاتی، نظام پاداش و تشویق را بیان نموده و مورد بحث قرار داد.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ افزایش امکانات ✓ بانک های علمی اساتید دانشگاهی ✓ نیازهای اطلاعاتی ✓ نظام پاداش و تشویق
04	<p>توجه به ماموریت دانشگاه ها برای انتقال بین نسلی و تبدیل دانشگاه به دانشگاه کارآفرین و با داشتن برنامه راهبردی که دانشگاه ان را تصویب و به اجرا گذاشته ما در تدوین این ساختار کمک می کند. بر این اساس به نظر بندۀ می توان عنصرهای زیر را اشاره کرد. بازهم تأکید دارم و آن توجه به ماهیت ماموریت دانشگاه ها و لزوم هر روز بودن دانشگاه فرهنگیان است. این یعنی این که ما بایستی در تدوین برخی اسناد یک نیم نگاهی به مراجعة فرادست داشته باشیم. ما دانشگاه فرهنگیان هستیم بایستی هم نگاه به آموزش و پژوهش بگیم و هم به وزارت علوم تحقیقات و آموزش عالی. بر این اساس در طراحی الگوی تربیت دانشجو معلم در دانشگاه برخی مضامین هستند که مهم و موثر هستند. مواردی از قبیل، مشارکت پذیری مستقیم، قصد کارآفرینانه، حمایت از نوآوری هادرفایندها، نظام کارآموزی و کارورزی، آموزش پژوهش خلاقیت، رقابت های کارآفرینانه، دفاتر انتقال فناوری، الگوهای اثربخش همکاری ها، بایسته های دانشی، بینشی و نگرشی که قابل درک بوده و مهم هستند. البته باز هم بایستی یادمان باشد که این دانشگاه توجه به آموزش و پژوهش بایستی داشته باشد و نیازهای آن را تامین کند. نکته دیگر در داشته های دانشگاه از حیث بدنۀ کارشناسی و اداری در حوزه پژوهش است که متناسبانه خیلی ضعیف هست که حتیما بایستی مدنظر باشد. مضامینی که قابل بیان بوده و به درد کارآفرین شدن دانشجو معلمان می خورد را تبیین کرد. در ادامه جلسه مفاهیمی همچون مراکز اطلاعاتی، حذف دوباره کاری ها، تدوین آینین نامه ها، انجمن های علمی استادان و دانشجو معلمان، بودجه های پژوهش، حمایت از پایان نامه ها، مالکیت معنوی، پیش گیری از عوامل بازدارنده و سر آخر اشتراک منابع قابل بحث هستند.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ مشارکت پذیری مستقیم ✓ قصد کارآفرینانه ✓ حمایت از نوآوری هادرفایندها ✓ نظام کارآموزی و کارورزی ✓ آموزش پژوهش خلاقیت ✓ رقابت های کارآفرینانه ✓ دفاتر انتقال فناوری ✓ الگوهای اثربخش همکاری ها ✓ بایسته های دانشی، بینشی و نگرشی ✓ مراکز اطلاعاتی ✓ حذف دوباره کاری ها ✓ تدوین آینین نامه ها ✓ انجمن های علمی استادان و دانشجو معلمان ✓ بودجه های پژوهش ✓ حمایت از پایان نامه ها ✓ مالکیت معنوی ✓ پیش گیری از عوامل بازدارنده ✓ اشتراک منابع
05	<p>این موضوع که از تربیت دانشجو معلم کارآفرین چه درک داشته و چه مضامینی برداشت می کنم سؤال جالی است. مبحث طراحی و ارائه روش تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان به عنوان محور تشکیل این مصاحبه یکی از نیازهای دانشگاه فرهنگیان است؛ که می بایست در سال‌های گذشته بدان پرداخته می شد. البته الان هم که مطرح شده باز هم خوب است به نظر بندۀ در خصوص مضامین و عوامل درک شده از این نظام بر اساس آنچه شما در مقامه توضیح دادید مبنی‌واند شامل موضوعاتی مثل وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی و نوآوری، هماهنگی و تلغیق فعالیت‌های کارآفرینانه در همه سطوح دانشگاه، تدوین چشم‌انداز مشترک، ساختار منعطف با سطوح مدیریتی کم، توانمند سازی، پژوهانه</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی و نوآوری ✓ هماهنگی و تلفیق فعالیت‌های کارآفرینانه در همه سطوح دانشگاه ✓ تدوین چشم‌انداز مشترک ✓ ساختار منعطف با سطوح مدیریتی کم ✓ توانمند سازی ✓ پژوهانه استادان ✓ تامین اطلاعات تحقیقاتی

مدیریت بر آموزش سازمانها

کد مصاحبه‌شونده مدیریت استانی	پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان	کد مصاحبه‌شونده مدیریت استانی
	<p>کدهای باز استخراج شده</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ پژوهه های تحقیقاتی ✓ بهسازی روحیه تعاملی ✓ رویکردها و خط مشی های راهبردی مسائل راهبردی ✓ رهبری مشارکی ✓ ارتقای فرهنگ سازمانی ✓ پیوند مالی جامعه، دولت ✓ ماموریت و کارکردهای دانشگاه ✓ استقرار ساختار سازمانی ✓ توجه به قوانین فرادستی ✓ توزیع معقول اعتبارات ✓ جذب و نگهداشت محققان ✓ تبیین منابع مالی ✓ مالکیت معنوی ✓ دوری از سیاست‌زدگی ✓ ایجاد هماهنگی بین نهادها ✓ شناسایی منابع در دسترس ✓ منابع تأمین مالی ✓ نیازهای تربیت معلم ✓ شبکه‌های اطلاعاتی 	<p>استادان شود. لیکن این مواردی که بدانها اشاره شد می‌توانند تغییر یابند یا حتی جامعه آماری آن‌ها کم و زیاد شود. کلا این موضوع بک موضعی است بسیار اساسی برای دانشگاه. در ادامه می‌دانید که اگر این ساختار به خوبی طراحی شده و خوب مستقر شود عواید خوبی برای مخاطبانش در دانشگاه از حوزه ستاد تا واحد تابعه خواهد داشت. با هم اگر بخواهیم به برخی دیگر از مضامین اشاره کنم می‌توانم محورهایی مثل تامین اطلاعات تحقیقاتی، پژوهه های تحقیقاتی، بهسازی روحیه تعاملی، رویکردها و خط مشی های راهبردی مسائل راهبردی، رهبری مشارکی، ارتقای فرهنگ سازمانی، پیوند مالی جامعه و دولت، ماموریت و کارکردهای دانشگاه، استقرار ساختار سازمانی، توجه به قوانین فرادستی، توزیع معقول اعتبارات را اشاره کرد. درمجموع صحبت پیرامون آن موضوعات موثر در این نظام که قرار است طراحی شود نیازدارد چندین جلسه باشد. بنده برای این جلسه بررسی هایی داشته ام و مطالubi را هم مطالعه کرده ام. موضوعات و محورهایی که اشاره می‌شود را بر اساس مطالعات و تجربیاتم عرض می‌کنم. ببینید اگر خواسته باشیم نظام جامعی طراحی و مستقر کنیم بایستی خیلی حوزه ها درگیر آن باشند. برای اینکه بین ارتباطات حاصل شود مدل را هم باید خوب طراحی کنیم پس در پایان به نظر بندۀ مواردی از قبیل جذب و نگهداشت محققان، تبیین منابع مالی، مالکیت معنوی، دوری از سیاست‌زدگی، ایجاد هماهنگی بین نهادها، شناسایی منابع در دسترس، منابع تأمین مالی، نیازهای تربیت معلم، شبکه‌های اطلاعاتی را هم بایستی مدنظر داشت تا ساختار تربیت دانشجو معلم در دانشگاه کاملتر طراحی و مستقر شود.</p>
	<p>✓ حمایت از رفتارهای کارآفرینانه</p> <p>✓ توجه به نگرش کارآفرینانه</p> <p>✓ توسعه میان رشته ای و بین رشته ای</p> <p>✓ شبکه اجتماعی</p> <p>✓ برگزاری رویدادهای کارآفرینی</p> <p>✓ مالکیت معنوی</p> <p>✓ توازن بین پژوهش‌ها ای بنیادی و کاربردی</p> <p>✓ ارتقای علمی</p> <p>✓ روحیه انجام کار گروهی</p> <p>✓ امتیاز طرح‌های مشترک</p> <p>✓ جلب حمایت های مالی</p> <p>✓ مرکز تحقیق و توسعه</p> <p>✓ حضور در نمایشگاه‌ها</p>	<p>ورود به مبحث الگوی مفهومی تربیت دانشجو معلم کارآفرین دانشگاه فرهنگیان، یکی از ضروری ترین موضوعاتی است که در کلیت دانشگاه باید جاری و ساری شود. از سیستم مدیریتی گرفته تا سطح کارشناسی. مهمترین مضامین / میارهایی که در زمینه ارائه الگوی مفهومی باید مورد توجه قرار گیرند، باید شامل همان میارهای انسانی شامل مدیران، مسئولان و دانشجویان است. در همین زمینه بندۀ بر اساس ساختار پژوهش و جنس آن، مضامینی از قبیل حمایت از رفتارهای کارآفرینانه، توجه به نگرش کارآفرینانه، توسعه میان رشته ای و بین رشته ای، شبکه اجتماعی، برگزاری رویدادهای کارآفرینی، مالکیت معنوی، توازن بین پژوهش‌ها ای بنیادی و کاربردی، ارتقای علمی را پیشنهاد میکنم. البته شایان ذکر است در موقعیت های مختلف افراد شاید مضامین مختلفی را درک کنند به عنوان مثال در ستاد یک نوع و در پردیس نوع دیگر. بنده سعی بر آن دارم که به عنوان عامل اتصال ستاد با استان عمل کرده و در دو حوزه را مدنظر قرار دهم. در ادامه صحبت ها اعتقاد دارم مفاهیمی مثل روحیه انجام کار گروهی، امتیاز طرح‌های مشترک، جلب حمایت های</p>

کد مصاحبه‌شونده O = مدیریت استانی	پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان	کدهای باز استخراج شده
	مالی، مراکز تحقیق و توسعه، حضور در نمایشگاهها، استفاده از خبرگان، اطلاع‌رسانی دستاوردها، شاخص‌های خلاقیت و نوآوری، سیستم‌های اطلاع‌رسانی، باید حتماً در این مدل کنکاش شده تا بتوانند در جای اصلی خود در مدل نشسته و به رویکرد کارآفرینی دانشگاه کمک کنند.	✓ استفاده از خبرگان ✓ اطلاع‌رسانی دستاوردها ✓ شاخص‌های خلاقیت و نوآوری ✓ سیستم‌های اطلاع‌رسانی

متناسب با فرایند کدگذاری متن مصاحبه‌ها و با محوریت سؤالات پژوهش، یافته‌ها به شرح

زیر است:

سؤال اول پژوهش: نشانگرها، مؤلفه‌ها و ابعاد تربیت دانشجو معلم کارآفرین چیست؟

الف) نشانگرها

بر اساس ۳۸۰ کد باز به دست آمده از مصاحبه با نمونه‌های پژوهش، ۸۷ نشانگر مربوط به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان به شرح جدول یک است:

جدول ۲ - نشانگرها مربوط به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

کد نشانگر	عنوان نشانگر	کد نشانگر	عنوان نشانگر
۱	تدوین وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی و نوآوری	۴۵	حمایت از کار تیمی
۲	ساختار شبکه‌ای	۴۶	تقویت مشارکت‌پذیری
۳	قوانين حمایتی	۴۷	توسعه نگرش کارآفرینانه
۴	نظام پاداش و تشویق	۴۸	ایجاد گفتمان کارآفرینی
۵	رسمیت	۴۹	توانمندسازی
۶	زیر ساخته‌ای ارتباطی فناوری	۵۰	نمایشگاه خلاقیت
۷	تخصیص منابع مالی و بودجه	۵۱	نگرش کارآفرینانه
۸	حمایت مالی از کارآفرینی	۵۲	توجه به نگرش کارآفرینانه
۹	سرمایه‌گذاری کارآفرینانه	۵۳	استراتژی خلق ارزش
۱۰	صندوق رفاه و سرمایه‌گذاری	۵۴	مهارت کارآفرینی
۱۱	افزایش منابع مالی	۵۵	قصد کارآفرینانه

مدیریت بر آموزش سازمانها

۱۲	کارآفرین گزینی مدیریتی	هوشیاری کارآفرینانه	۵۶
۱۳	ارزش‌گذاری به فعالیتهای کارآفرینانه	برنامه درسی با رویکرد کارآفرینی	۵۷
۱۴	اهداف کارآفرینی	بالندگی حرفه‌ای کارآفرینی	۵۸
۱۵	برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی	توسعه میان رشته‌ای و بین رشته‌ای	۵۹
۱۶	تدوین اهداف و رسالت‌های کارآفرینانه	مهارت‌آموزی تنوع الگوهای تدریس	۶۰
۱۷	مدیریت مشارکتی	نظام کارآموزی و کارورزی	۶۱
۱۸	هماهنگی و تلفیق فعالیتهای کارآفرینانه در همه سطوح دانشگاه	یادگیری مستمر	۶۲
۱۹	تعهد به چشم‌انداز	فوق برنامه آموزش کارآفرینی	۶۳
۲۰	مشارکت ذینفعان	آموزش پرورش خلاقیت	۶۴
۲۱	تدوین چشم‌انداز مشترک	شبکه اجتماعی	۶۵
۲۲	استراتژی برنده	برگزاری رویدادهای کارآفرینی	۶۶
۲۳	شورای سیاست‌گذاری	برگزاری استارتاپ‌های کارآفرینی	۶۷
۲۴	وجود مدیر و رهبر الهام‌بخش در رأس دانشگاه	رقابت‌های کارآفرینانه	۶۸
۲۵	مدیریت تحول‌آفرین	تشکل‌های دانشجویی	۶۹
۲۶	تمرکزدایی	تأسیس انجمن‌های دانشجویی کارآفرینی	۷۰
۲۷	جييان اطلاعات دوطرفه	اردوی کارآفرینی	۷۱
۲۸	طراحی افقی	شبکه غیررسمی	۷۲
۲۹	مشارکت‌پذیری مستقیم	واحدهای نوین تجاری‌سازی	۷۳
۳۰	استقبال از ایده پردازی‌ها	دفاتر انتقال فناوری	۷۴
۳۱	نگرش مثبت به رویکرد کارآفرینی	مالکیت معنوی	۷۵
۳۲	رهبری مشارکتی	قوانين و مقررات	۷۶
۳۳	رهبری اثربخش	مشاوره و حمایت علمی	۷۷
۳۴	ساختار منعطف با سطوح مدیریتی کم	نیازستجی کارآفرینی	۷۸
۳۵	کارگروه‌های مشورتی دانشجویی	استراتژی تجاری‌سازی	۷۹
۳۶	کارآفرین گزینی مدیریتی	اهداف پژوهشی کارآفرینانه	۸۰
۳۷	رهبری تحول‌آفرین	پایان‌نامه و رساله‌های هدفمند	۸۱
۳۸	تعهد به نوآوری	توازن بین پژوهش‌های بنیادی و کاربردی	۸۲

تجاری‌سازی نتایج تحقیقات	۸۳	ارزش‌گذاری نوآوری	۳۹
ارزش‌گذاری به فعالیتهای پژوهشی	۸۴	حمایت از ایده‌های نوآوری	۴۰
اولویت‌سنجی پژوهشی	۸۵	حمایت از نوآوری‌ها در فرایندها	۴۱
فعالیتهای پژوهشی انجمان‌های کارآفرینی	۸۶	تقویت ریسک‌پذیری	۴۲
انجام طرح‌های تحقیقاتی کارآفرین	۸۷	تقویت تفکر استراتژیک	۴۳
		حمایت از رفتارهای کارآفرینانه	۴۴

ب) مؤلفه‌ها

۹ مؤلفه به دست آمده از نشانگرهای مختلف تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان، به شرح جدول ۳ است:

جدول ۳- مؤلفه‌های مربوط به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

کد مؤلفه	عنوان مؤلفه	کد مؤلفه	عنوان مؤلفه	کد مؤلفه
۱	حمایت اداری و پشتیبانی	۶	آموزش رسمی	آموزش غیررسمی
۲	برنامه‌ریزی راهبردی	۷	برنامه‌ریزی راهبردی	برنامه‌ریزی راهبردی
۳	رهبری کارآفرینانه	۸	مراکز رشد	مراکز رشد
۴	فرهنگ نوآوری و خلاقیت	۹	پژوهانه	پژوهانه
۵	شاپیتگی‌های کارآفرینانه			

ج) ابعاد

۴ بعد تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان نیز به شرح جدول ۴ است:

جدول ۴- ابعاد مربوط به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

کد بعد	ابعاد استخراج شده	کد بعد	ابعاد استخراج شده
۱	اداری و مالی	۳	پژوهش و فناوری
۲	فرهنگ‌سازی کارآفرینانه	۴	آموزش رسمی و غیررسمی

سؤال دوم پژوهش با چه الگویی می توان به تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان پرداخت؟

با در نظر گرفتن نشانگرها، مؤلفه‌ها و ابعاد مختلف تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان، نقشه ارتباطی آن به شرح زیر تعیین شد:

جدول ۵- نقشه ارتباطی مقولات / مؤلفه‌ها / ابعاد تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

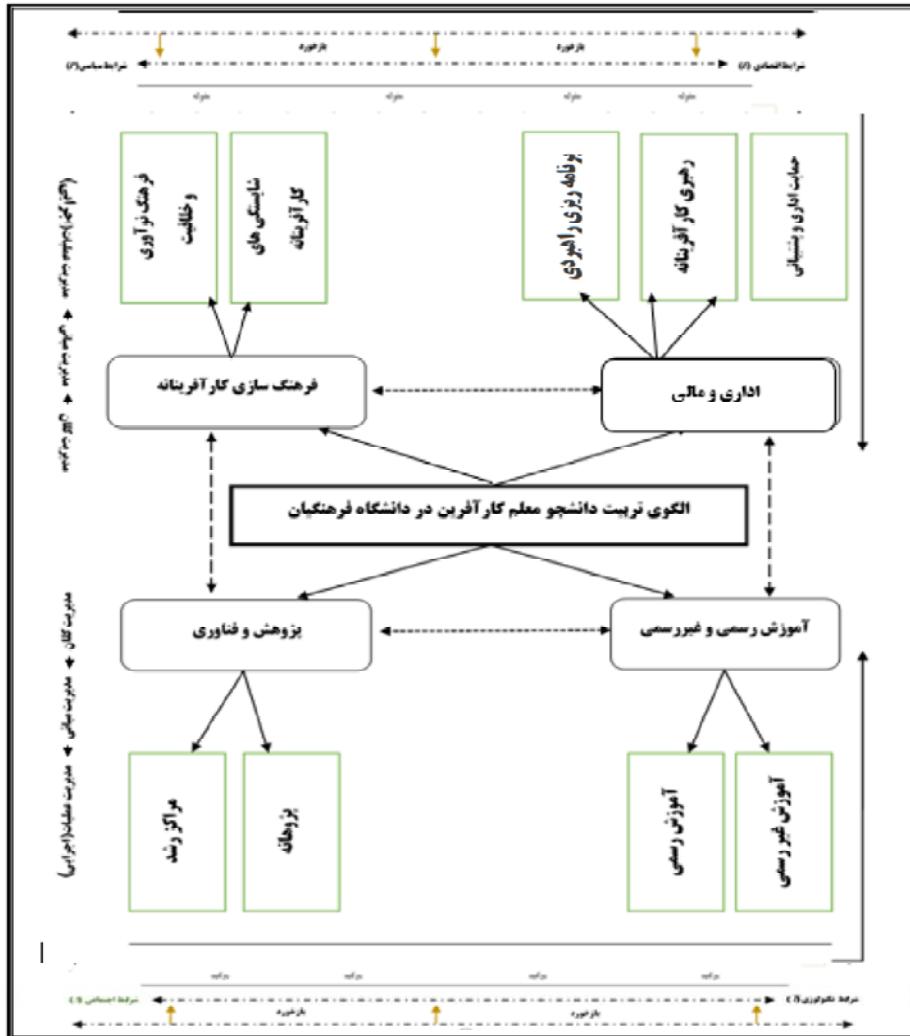
نشنگر (مفهومه یا مضمون)	مؤلفه	بعد
تدوین وظایف مدیریت در حوزه کارآفرینی و نوآوری	هماسته اداری و پشتیبانی	اداری و مالی
ساختار شبکه‌ای		
قواین حمایتی		
نظام پاداش و تشویق		
رسمیت		
زیر ساخته‌ای ارتباطی فناوری		
تخصیص منابع مالی و بودجه		
حمایت مالی از کارآفرینانه		
سرمایه‌گذاری کارآفرینانه		
صندوق رفاه و سرمایه‌گذاری		
افزایش منابع مالی	برنامه‌ریزی راهبردی	
کارآفرین گزینی مدیریتی		
ارزش‌گذاری به فعالیت‌های کارآفرینانه		
اهداف کارآفرینی		
برنامه‌ریزی توسعه کارآفرینی		
تدوین اهداف و رسالت‌های کارآفرینانه		
مدیریت مشارکتی		
هماهنگی و تلافیق فعالیت‌های کارآفرینانه در همه سطوح دانشگاه		
تعهد به چشم‌انداز		
مشارکت ذینفعان		
تدوین چشم‌انداز مشترک		
استراتژی برنده		
شورای سیاست‌گذاری		
وجود مدیر و رهبر الهام‌بخش در رأس دانشگاه		

بعد	مؤلفه	نشانگر (مفهومه یا مضمون)
		مدیریت تحول‌آفرین
		تمرکزدایی
		جريان اطلاعات دوطرفه
		طراحی افقی
		استقبال از ایده پردازی‌ها
		نگش مثبت به رویکرد کارآفرینی
	رهبری کارآفرینانه	رهبری مشارکتی
		رهبری اثربخش
		ساختار منعطف با سطوح مدیریتی کم)
		کارگاه‌های مشورتی دانشجویی
		کارآفرین گزینی مدیریتی
		رهبری تحول‌آفرین
		تعهد به نوآوری
		ارزش‌گذاری نوآوری
		حمایت از ایده‌های نو
		حمایت از نوآوری‌ها در فرایندها
		تقویت ریسک‌پذیری
	فرهنگ نوآوری و خلاقیت	تقویت تفکر استراتژیک
		حمایت از رفتارهای کارآفرینانه
		حمایت از کار تیمی
		تقویت مشارکت‌پذیری
		توسعه نگرش کارآفرینانه
		ایجاد گفتمان کارآفرینی
		توانمندسازی
		نمایشگاه خلاقیت
		نگرش کارآفرینانه
	شاخص‌های کارآفرینانه	توجه به نگرش کارآفرینانه
		استراتژی خلق ارزش
		مهارت کارآفرینی
		نگرش مثبت به کارآفرینی
		قصد کارآفرینانه
		هوشیاری کارآفرینانه
	آموزش رسمی	برنامه درسی با رویکرد کارآفرینی

مدیریت بر آموزش سازمانها

نیانگر (مفهومه یا مضمون)	مؤلفه	بعد
بالندگی حرفه‌ای کارآفرینی		و غیررسمی
توسعه مبانی رشتہ‌ای و بین رشتہ‌ای		
مهارت آموزی تنوع الگوهای تدریس		
نظام کارآموزی و کارورزی		
یادگیری مستمر		
فوق برنامه آموزش کارآفرینی		
آموزش پژوهش خلاقیت،	آموزش	
شبکه اجتماعی	غیررسمی	
برگزاری رویدادهای کارآفرینی		
برگزاری استارت‌اپ های کارآفرینی		
رقابت‌های کارآفرینانه		
تشکل‌های دانشجویی		
تأسیس انجمن‌های دانشجویی کارآفرینی		
اردوی کارآفرینی		
شبکه غیررسمی		
واحدهای نوین تجاری‌سازی		
دفاتر انتقال فناوری		
مالکیت معنوی	مراکز رشد	
قوانين و مقررات		
مشاوره و حمایت علمی		
نیاز‌سنگی کارآفرینی		
استراتژی تجاری‌سازی		
اهداف پژوهشی کارآفرینانه		پژوهش و فناوری
پایان‌نامه و رساله‌های هدفمند		
توازن بین پژوهش‌های بنیادی و کاربردی		
تجاری‌سازی نتایج تحقیقات		
ارزش‌گذاری به فعالیت‌های پژوهشی	پژوهانه	
اولویت‌سنجی پژوهشی		
فعالیت‌های پژوهشی انجمن‌های کارآفرینی		
انجام طرح‌های تحقیقاتی کارآفرین		

متناسب با نقشه مفهومی فوق، الگوی مفهومی تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان به صورت نمودار زیر ترسیم شد:

نمودار ۱ - الگوی مفهومی تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان

بحث و جمع‌بندی

دانشگاه فرهنگیان یکی از دانشگاه‌های راهبردی کشور محسوب می‌شود. مهم‌ترین رسالت این دانشگاه تربیت دانشجو معلم برای کشور است. دانشجویانی که در صورت یادگیری کارآفرینی هم خود فردی کارآفرین خواهند شد و هم می‌توانند نقشی بسیار مهم و بی‌بديل در تربیت دانش آموزان کارآفرین داشته باشند. با این‌همه، بررسی شواهد نشان می‌دهد این موضوع تاکنون مدنظر نبوده است؛ بنابراین هدف این پژوهش ارائه الگویی برای تربیت دانشجو معلم کارآفرین در دانشگاه فرهنگیان بود.

برای این منظور در گام اول، با ۳۰ نفر از صاحب‌نظران، مدیران حوزه ستادی دانشگاه فرهنگیان و مدیران امور پردايس‌های استان‌ها (تعداد ۲۲ نفر از مدیران استانی، ۶ نفر از مدیران حوزه ستاد دانشگاه و ۲ صاحب‌نظر خبره) به روش نمونه‌گیری هدفمند مصاحبه به عمل آمد. بر اساس نتایج این مصاحبه‌ها، ۸۷ نشانگر (مضمون) برای تربیت دانشجو معلم کارآفرین شناسایی شد. در گام دوم، نشانگرهای شناسایی شده پس از کدگذاری به ۹ مؤلفه تقسیم شدند و در نهایت در گام پایانی مؤلفه‌های ۹ گانه به ابعاد ۴ گانه تقسیم شدند. مؤلفه‌های ۹ گانه تربیت دانشجو معلم کارآفرین عبارت بود از:

- حمایت اداری و پشتیبانی دانشگاه، استقرار نظام کارآفرینی در چشم‌اندازها و رسالت‌های دانشگاه، رهبری کارآفرینانه، فرهنگ نوآوری و خلاقیت، شایستگی‌های کارآفرینانه، آموزش رسمی، آموزش غیررسمی، مراکز رشد و پژوهانه.
- ابعاد ۴ گانه الگوی تربیت دانشجو معلم کارآفرین نیز عبارتند از:
 - اداری و مالی، فرهنگ‌سازی کارآفرینانه، آموزش رسمی و غیررسمی، پژوهش و فناوری.
 - بررسی و مقایسه نتایج این پژوهش با پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهد یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش‌های مختلف همسوی دارد. برای نمونه، ابعاد ۴ گانه الگوی تربیت دانشجو معلم کارآفرین با یافته‌های (Hassani et al., 2019) در ابعاد ۴ گانه ساختار حمایتی (اداری، مالی)، نظام پژوهشی (پژوهش و فناوری)، رهبری کارآفرینانه و تجاری‌سازی (فرهنگ‌سازی کارآفرینانه) همخوانی دارد. همچنین با ابعاد ذکر شده در پژوهش (Fadai et al., 2017) شامل سازمانی (اداری-مالی)، نگرش فردی (فرهنگ‌سازی)، انعطاف‌پذیری، پاداش (اداری-مالی)، رهبری کارآفرین، فرهنگ کارآفرین نیز همسو است. در پژوهش (Turkman et al., 2018) شاخص‌های دانشگاه کارآفرین شامل مؤلفه‌های چشم‌انداز، مأموریت و راهکار دانشگاه، حاکمیت و

اداره دانشگاه، ساختار و طرح سازمانی، قدرت نفوذ و استفاده از منابع متعدد، مدیریت ذینفعان و ارزش‌های جامعه، دانش‌آموختگان، چندرشته‌ای و فرارشته‌ای، انتقال دانش، مرکز رشد، تأمین مالی مخاطرات در شرکت‌های مشتق از دانشگاه، بین‌المللی‌سازی، آموزش کارآفرینانه و آموزش در نظر گرفته شده است که ابعاد ۴ گانه و مؤلفه‌های ۹ گانه الگوی تربیت دانشجو معلم کارآفرین با اکثر آن‌ها همخوانی و همسویی دارد.

Bagheri et al. (2017) استدلال می‌کند که تحقق دانشگاه کارآفرین نیازمند تغییرات ساختاری گسترش‌های در نظام آموزش عالی بهویژه در ابعاد استقلال، ترکیب و حرفه‌ای گرایی است. همچنین نقش ترکیبی رهبر که از مؤلفه‌های ترکیب و استقلال محسوب می‌شوند، از جمله تأثیرگذارترین مؤلفه‌های مؤثر در ساختار مذکور هستند. مواردی که در ابعاد اداری-مالی و فرهنگ کارآفرینانه در این پژوهش مدنظر قرار گرفته است.

Pouratashi et al., (2017) بر اساس یافته‌های صلاحیت‌های کارآفرینی شامل صلاحیت فردی و شناختی، ارتباطی، رهبری و کار تیمی، ایجاد و مدیریت کسب‌وکار، اقتصادی و بازاریابی و پژوهشی است. مأموریت دانشگاه‌ها در سه دسته: آموزشی، پژوهشی و خدمات حمایتی قرار می‌گیرد. سه موردی که در این پژوهش با عنوانین آموزش رسمی و غیررسمی، پژوهش و فناوری و اداری و مالی مورد تأکید قرار گرفته است.

Moghaddasi et al., 2016 (2016) به‌زعم مقدسی و همکاران عامل کارآفرینی به‌عنوان اولویت استراتژیک دانشگاه، مدیریت کارآفرین، دوره‌های آموزشی و توجیهی کارآفرینی، منابع مالی، ترویج روحیه و فرهنگ کارآفرینی، فعالیت جامعه دانش‌آموختگان، امکانات و تجهیزات، فعالیت فوق برنامه، برنامه‌ریزی درسی در کارآفرین شدن دانشگاه‌ها نقشی اساسی دارند. ۹ عاملی که هم در مؤلفه‌های ۹ گانه و هم ابعاد ۴ گانه این پژوهش نقشی بسزا دارند.

Yadollahi et al. (2012) بر اساس عوامل سازمانی مؤثر بر کارآفرینی دانشگاهی به دو گروه رسمی (قوانین، ساختار و حاکمیت دانشگاه، برنامه‌های آموزش کارآفرینی و کسب‌وکار، ارتباط صنعت و دانشگاه، سیاست‌ها و مقررات دولتی، قوانین مالکیت فکری، ساختار آموزشی و پژوهشی دانشگاه) و غیررسمی (روش اجرای قوانین، ملاحظات سیاسی، نظام پاداش، مدل‌های ایفای نقش دانشگاهی، نگرش دانشگاهیان نسبت به کارآفرینی) تقسیم می‌شوند. عواملی که در این پژوهش در بخش‌های مختلف مدنظر قرار گرفته است.

یافته‌های این پژوهش همچنین با یافته‌های Roshan et al. (2015) مبنی بر ارتباط بین آموزش کارآفرینانه معلم، ضرورت آموزش کارآفرینانه، محتوای آموزش کارآفرینانه معلم، محیط آموزش کارآفرینانه، شیوه‌های آموزش کارآفرینانه با روحیه کارآفرینی دانشآموزان، Behzadi et al. (2013) مبنی بر فرهنگ‌سازمانی کارآفرینانه، ساختار سازمانی منعطف، رویکرد کارآفرینانه استادان و محتوای دروس؛ Nowruzi et al. (2014) مبنی بر تغییرات ساختاری گسترده در نظام آموزش عالی در راستای کارآفرینی؛ Dao (2018) مبنی بر ارائه چارچوب پداگوژیکی و روش‌های تدریس مناسب و تقویت تمایلات کارآفرینانه دانشجویان؛ Bourdieu (2014) مبنی بر راهنمایی مرکز کارآفرینی؛ Lepistö & Ronkko. (2013) مبنی بر آموزش کارآفرینی در برنامه درسی و فرآیندهای یاددهی یادگیری؛ Ketikidis et al. (2012) مبنی بر اصلاح ساختار سازمانی دانشگاه و فرهنگ کارآفرین (Guerrero & Urbano, 2010) مبنی بر انجام آموزش، پژوهش و مأموریت‌های کارآفرینانه، ارتقای فرهنگ کارآفرینی و مشارکت در توسعه منطقه‌ای همخوانی دارد.

همسویی و همخوانی یافته‌های این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهد الگوی تربیت دانشجو معلم کارآفرین معابر و قابل اجرا بوده و دانشگاه فرهنگیان می‌تواند بر اساس آن به تربیت دانشجو معلم خود بپردازد. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود:

- در بعد اداری-مالی؛ نظام کارآفرینی در چشم‌اندازها و رسالت دانشگاه راهاندازی شود، رهبری کارآفرینانه به یک اولویت اصلی تبدیل گردیده و از کارآفرینی حمایت اداری و پشتیبانی صورت گیرد.

- در بعد فرهنگ‌سازی کارآفرینانه؛ فرهنگ کارآفرینی در نیروی انسانی و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان توسعه یافته و شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجو معلم ان تقویت شود.
- در بعد پژوهش و فناوری؛ از طریق اختصاص پژوهانه به استادان و دانشجو معلم، زمینه تربیت دانشجو معلم کارآفرین مهیا گردیده و مراکزی برای رشد و تربیت دانشجو معلم کارآفرین، خلاق و نو ارزش‌آفرین مهیا شود.
- در بعد آموزش رسمی و غیررسمی؛ آموزش و تربیت دانشجو معلم کارآفرین، خلاق و متفکر به سرفصل‌های برنامه‌های درسی افزوده شده و رویکرد حاکم بر برنامه‌های درسی این دانشگاه با رویکرد کارآفرینی تنظیم گردد. در آموزش‌های غیررسمی نیز کارآفرینی دانشجویان دانشگاه، به سمت مشاغل بومی و محلی سوق داده شود.

تعارض منافع/ حمایت مالی

این مقاله مستخرج از رساله دکتری تخصصی نویسنده اول، در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب است و بدون حمایت مالی انجام شده است.

منابع

1. Bagheri, M., Norouzi, Khalil, M. Azadi, J. (2017). Discovering and prioritizing the dimensions and effective components in the structure of Farhangian University. *Technology Development Quarterly*, Year 13, Issue 52. [in Persian]
2. Behzadi, N., Razavi, M., & Hosseini, R. (2013). Designing a Conceptual Model of an Entrepreneurial University with an Organizational Entrepreneurship Approach». *Journal of Entrepreneurship Development*, 7 (4), pp. 697-713. [in Persian]
3. Boon, J., Van der Klink, M., & Janssen, J. (2013). Fostering intrapreneurial competences of employees in the education sector. *International Journal of Training and Development*, 17(3), 210–220
4. Bosma, N., Hessels, J., Schutjens, V., Van Praag, M., & Verheul, I. (2012). Entrepreneurship and role models. *Journal of Economic Psychology*, 33(2), 410-424.
5. Bourdieu, P. (2014), “The Specificity of the Scientific Field and the Social Conditions of the Progress of Reason”, in Mario Biagioli, *The Science Studies, Reader* Routledge
6. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
7. Caelli, K., Ray, L., & Mill, J. (2003). ‘Clear as mud’: toward greater clarity in generic qualitative research. *International journal of qualitative methods*, 2(2), 1-13.
8. Chawinga, W. (2017). Taking social media to a university classroom: Teaching and learning using Twitter and blogs. *International Journal of Education TechnologyHigher Education*, 14(1), 3.
9. Creswell, J. W. (2012). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.
10. Dao, C. T. (2018). A proposal for improving entrepreneurship education
11. European Commissione (2014). *Entrepreneurship education: a guide for educators*. Lussemburgo: Ufficio.
12. Fadai, S et al. (2017) / Presenting a Model for Creating an Entrepreneurial University Based on Foresight Techniques and Science Production in the

- Educational System Quarterly Journal of New Approach in Educational Management, Year 8, No. 4. pp. 211-235 [in Persian]
13. Ghiasabadi, M et al. (2015). Characteristics of Entrepreneurial Classroom from the Perspective of Faculty Members and Entrepreneurial Students of Birjand University. Senior Thesis-Birjand University. [in Persian]
14. Guerrero, M., Urbano, D. (2010), "The development of an entrepreneurial university", The Journal of Technology Transfer, Vol. 37, Number 1. DOI: 10.1007/s10961-010-9171
15. Hassani, Z et al. (2019). Presenting a University Entrepreneurship Model for Technical and Vocational University, Quarterly Journal of Research in Educational Systems-Spring No. 13 pp. 163-178. [in Persian]
16. Jones, P., Penaluna, A., & Pittaway, L. (2014). Entrepreneurship education: A recipe for change. International Journal of Management in Education, 12(3), 304–306.
17. Ketikidis PH., Ververidis Y., Kefalas P. (2012) an Entrepreneurial Model for Internationalisation of Higher Education: The Case of City College, an International Faculty of the University of Sheffield. The 11 International Conference on Science-to- Business Marketing and Successful Research Commercialisation;: 90-102
18. Ketz, J. E. (2005). Negative goodwill: An M&A “fix” that doesn't work. Journal of Corporate Accounting & Finance, 16(2), 47-50
19. Kickul, J., Gundry, L., Mitra, P., & Bercot, L. (2018). Designing with purpose: Advocating innovation, impact, sustainability and scale in social entrepreneurship education. Entrepreneurship Education and Pedagogy, 1(2), 205–221.
20. Lepistö, J., & Ronkko, M. L. (2013). Teacher students as future entrepreneurship educators and learning facilitators. Education+ Training.
21. Longva, K., & Foss, L. (2018). Measuring impact through experimental design in entrepreneurship education: A literature review and research agenda. Industry and Higher Education, 32(6/7), 358–374
22. McKelvey, M., & Lassen, A. H. (2018). Knowledge, meaning and identity: Key characteristics of entrepreneurship in cultural and creative industries. Creativity and Innovation Management, 27(3), 281-283.
23. Moghaddasi, J et al. (2016). Factors affecting the entrepreneurship of medical universities in the Iranian higher education system - Health Management. No. 23 pp. 221-235 [in Persian]
24. Mohammadpour, A. (2014). Qualitative research method against method 1 (second edition). Tehran: Sociologists Publications. pp. 75-77. [in Persian]

25. Nowinski, W., Haddoud, M., Lancaric, D., Egerova, D., & Czegledi, C. (2019). The impact of entrepreneurship education, entrepreneurial self-efficacy and gender on entrepreneurial intentions of university students in the Visegrad countries. *Studies in Higher Education*, 44(2), 361–379.
26. Nowruzi, K et al. (2014). (Extraction of dimensions and networking of structural components of Karafarin University, an interdisciplinary approach). *Quarterly Journal of Management in Islamic University*. Third year. Number 2. No. 15 pp. 132-165. [in Persian]
27. Pouratashi, M. & Parhizkar, M. (2017). Designing a Conceptual Model of Entrepreneurial Competencies of Entrepreneurs University Graduates. *Technology Growth Quarterly-Year-96-Issue-51*. [in Persian]
28. Raj, R. S., & Sen, K. (2015). Finance constraints and firm transition in the informal sector: Evidence from Indian manufacturing. *Oxford Development Studies*, 43(1), 123-143.
29. Ratten, V., & Usmanij, P. (2020). Entrepreneurship education: Time for a change in research direction? *The International Journal of Management Education*, 100367.
30. Roshan, M et al. (2015). A Study of the Relationship between Teacher Entrepreneurship Education and the Entrepreneurial Spirit of High School Students in Tehran - *Quarterly Journal of New Educational Thought*[in Persian]
31. Rouhani S, E., Naderian Jahromi, M., Hosseini, M., Jamshidian, A. Saberi, A. (2013). Investigating the relationship between lifestyle and entrepreneurship in physical education students. *Proceedings of the First National Conference on Entrepreneurship Management and Regional Development*. No. 1 pp. 185-202. [in Persian]
32. San-Martín, P., Fernández-Laviada, A., & Pérez, A. (2019). Teachers as role models in entrepreneurship education: perspectives from the point of view of entrepreneurs. In *The Role and Impact of Entrepreneurship Education*. Edward Elgar Publishing.
33. Sarmad, Zohreh et al. (2002). *Research Methods in Behavioral Sciences*. Informed Publications. Tehran[in Persian]
34. Turkman, T. & Norouzi, A. (2018). Investigating the status of entrepreneurial university indices based on the Gabe 2012 model in the University of Tehran - Approach Quarterly - No. 65 pp. 231-255. [in Persian]
35. Van Auken, H. (2013). Influence of a culture-based entrepreneurship program on student interest in business ownership. *The International Entrepreneurship and Management Journal*, 9, 261–272.

36. Yadollahi Farsi, J; Imanipour N; Salamzadeh A. (2012). Entrepreneurial university conceptualization: case of developing countries, Global Business and Management Research: An International Journal, 2012; 4(2): 193-204. [in Persian]
- 37.Zia, B., Tajpour, M. (2015). Design and explanation of a comprehensive model of university entrepreneurship in the Science and Technology Park of Tehran University. Journal of Scientific-Research Executive Management. Year 7, Number 14. pp. 171-194. [in Persian]